

۱۹۵۹۰۸

مبانی طراحی فضا در معماری

نویسندگان:

اولریش اکسار و ایتیش پرسل

ترجمه‌ی

سیده مهسا کامی شیرازی

سرشناسه : اکستر، اولی
Exner, Uli

عنوان و نام پدیدآور : مبانی طراحی فضا در معماری / نویسنده اولریش اکستر، دیتريش پرسل؛ ترجمه سیده مهسا کامی شیرازی.

مشخصات نشر : تهران: اول و آخر، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۳-۸۹-۸

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : عنوان اصلی: Spatial design.

موضوع : فضا در معماری

موضوع : (Space Architecture)

موضوع : معماری -- طراحی

موضوع : Architectural design

شماره افزوده : پرسل، دیتريش

مناسه افزوده : Pressel, Dietrich

شماره افزوده : کامی شیرازی، سیده مهسا، ۱۳۴۵ - مترجم

رده بندز کنگره : NA۲۷۶۵/الف۷م۲ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی : ۷۲۰/۱

شماره کتابشناسی : ۳۰۴۶۱ ۳

عنوان : مبانی طراحی فضا در معماری

مترجم : سیده مهسا کامی شیرازی

ناشر : انتشارات اول و آخر

صفحه آرا و گرافیکست : فاطمه فضلی

چاپ اول : ۱۳۹۷

تیراژ : ۱۰۰۰

قیمت : ۱۷۸۰۰ تومان

انتشارات اول و آخر

«عضو انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی»

© حق چاپ محفوظ است.

ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۳-۸۹-۸

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ی ناشر به هر شکل اعم از نشر یا پخش عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، کوچه جنتی (مترو)، بن بست فرسار، پلاک ۳، واحد ۱

web: Avvaloakhar.ir

تلفن: ۶۶۱۲۷۰۸۳-۶۶۱۲۷۲۶۶

۵	 مقدمه مترجم
۷	 پیشگفتار
۹	 مقدمه
۱۱	 ادراک فضایی
۱۳	 حس‌های دوی و نزدیکی
۱۵	 سامانه‌ی شناخت
۱۶	 پدیدارشناسی فضا
۱۷	 گونه‌های فضا
۱۸	 فضاهای عملکردی
۲۰	 حس مکان
۲۲	 خصوصی و عمومی
۲۶	 فضاهای مسکونی و کار
۲۹	 فضاهای فرهنگی و گذران اوقات فراغت
۳۲	 حرکت و ارتباطات
۳۵	 فضاهای معتبر
۳۷	 کاربری دائمی و موقت
۳۹	 فضاهای نمایشی و خیالی
۴۱	 اجزای طراحی فضا
۴۱	 ساخت در زمینه
۴۲	 مقیاس و ابعاد فضایی

۴۳	داخل و خارج
۴۴	قانونمندی و تصادفی بودن
۴۸	تراکم - خالی بودن
۵۰	زمان و فضا
۵۱	شرایط فضایی
۵۳	مصالح
۵۴	هواسپه
۵۵	عناصر و ابزار طراحی فضا
۵۵	ایده‌ها و کانسپت‌ها
۶۲	ثبت فضا
۶۸	ترکیب، تناسب، ابعاد
۷۶	فضا، طراحی، ساختار
۷۶	مرزهای فضایی و ارتباطات
۸۳	لایه بندی
۸۴	شفافیت
۸۶	فضای کورئوگراف
۸۹	نور و سایه
۹۳	گرما، رطوبت، صوت، بو
۹۵	مصالح، بافت، تزیینات و رنگ
۱۰۳	مبلمان - عناصر ثابت و متحرک
۱۰۶	نتیجه گیری

برنامه‌ریزی و طراحی فضاها بخش مهمی در طراحی معماری محسوب می‌شود. اصول و اجزای قابل قیاسی صرف‌نظر از طراحی منظر، فضاهای شهری یا فضاهای داخل ساختمان‌ها و در ارتباط با طراحی و ادراک فضا می‌توانند شناسایی شوند. فضا می‌تواند آگاهانه توسط معماران، طراحان شهری یا افراد دیگر طراحی شود، در حالیکه در نظرگرفتن زمان و گذشت آن تأثیر مهمی بر شکل و تغییرات آن دارد. علاوه بر این، هیچ ادراک عینی [قابل مشاهده] یا امرک ارزیابی از فضا وجود ندارد. ادراک از فضا، همواره بستگی به ناظر یا احساسات فردی کاربر و پس زمینه فرهنگی-اجتماعی او دارد. این موضوع، طیف وسیعی از نگرش‌ها و انبوهی از فرصت‌های طراحی در اختیار قرار می‌دهد.

کتاب «مبانی طراحی فضا» بر اساس سری مطالب موضوعی در زمینه‌ی طراحی است که روی یکی از اجزای کلیدی کاربردی، توسط آزمودن پدیده‌ی فضا، مستقل از عملکردهای ویژه و نظامی، «نضباط حرفه‌ای صورت می‌گیرد. همچنین این کتاب به عنوان یک اثر مهم، حسی‌های متفاوتی که بشر برای درک محیط بکار می‌گیرد، نحوه‌ی پردازش در حرکات حسی و نحوه‌ی ارزیابی ما بر اساس تجربه‌های افراد را مورد بررسی قرار می‌دهد. این کتاب به منظور شرح دامنه فضاهای مختلف، گاه‌های فضایی مختلف و خصوصیات مربوط به آنها را بررسی و طبقه‌بندی می‌کند. اصول پایه که برای طراحی همه‌ی انواع فضاها ضروری هستند، در فصل «اجزای طراحی فضا» مورد بحث قرار می‌گیرند و سپس در فصل «عناصر و ابزار طراحی فضا» با بکارگیری روش‌های طراحی منحصر به فرد و ارائه‌ی نمونه‌های واقعی، این اصول اثبات می‌شوند. نویسندگان امیدوارند مفهوم عمیق‌تری از مشخصه‌های ویژه‌ی فضاها و نیز روش‌هایی را که از طریق آنها طراحان می‌توانند آگاهانه تأثیرات بعدی روی فضاها به وجود آورند، انتقال دهند.

برت بیلفلدت، ویراستار

Bert Bielefeld, Editor

فضا^۱ در زندگی بشر نقش بنیادی دارد و بیشتر محیط‌های فضایی^۲ توسط انسان‌ها طراحی شده است. همواره زندگی روزمره‌ی بشر در یک فضا رخ می‌دهد^۳، حال چه این فضا یک چشم‌انداز^۴، شهر، خانه و یا اتاق باشد. مردم به‌طور معمول باور دارند که محیط طبیعی و یا ساخته‌شده در اطراف آنها همیشگی و ثابت است، ولی واقعیت این است که زلزله یا جنگ می‌تواند آن محیط را به ناگهان ویران سازد.

مردم با حس‌هایشان، فضا را به‌طور مستقیم، شخصی و همواره در مسیری نو و تازه^۵ می‌کنند. فضاهایی وجود دارند که برای قدم زدن، آرمیدن، رؤیا دیدن و یا کارکردن لذت‌بخش‌اند و یا برعکس. یک جنگل یا یک خیابان ممکن است در طول روز^۶ با تغییرات و دعوت‌کننده به نظر برسند ولی در شب ترسناک دیده شوند. طرف چتر بانیسه، یک موقعیت فضایی [ثابت] می‌تواند خیلی بسته یا خیلی بزرگ، امن یا ترسناک، دعوت‌کننده یا دافع احساس شود که همگی تأثیراتی‌اند که در کنار ما نفوذ می‌کنند. معمولاً گردشگرها در انتخاب یک محیط برای استراحت و آسایش‌های دارند، تابش خورشید، وزش آرام باد، خنکی کافی، منظرهای خوشایند و آرایش صوتی مناسب. هواسپهر^۷ چنین مکانی را مشکل می‌توان با جزئیات توصیف کرد، زیرا رویکردهای متنوع بطور همزمان برای تأثیرگذاری کنار هم قرار می‌گیرند که هر یک به‌طور مجزا دریافت و تحلیل نمی‌شوند.

مردم، محیط زندگی خود را بر اساس نیازشان برای حفاظت در برابر نیروهای طبیعی، [به تبعیت از] الگوهای رفتاری متنوع خواسته‌های کار و زندگی‌شان، آرزوها و اندیشه‌های‌شان طراحی می‌کنند. با این حال بخش وسیعی از محیط زندگی بر اساس تمایلات شخصی دیگران، وابسته به عوامل طبیعی یا خواست اکثریت سیاسی [جامعه] از پیش تعیین شده است. فضاهای

1- space

2- spatial environment

3- take place (این فعل به معنی رخ دادن، شکل گرفتن است که در حقیقت به معنی تملک مکان برای انجام فعلی است.)

4- landscape

5- perceive

6- atmosphere

ساخته شده می‌توانند حس‌ها و ذهن را از طریق فرم، ماده و نور یا رنگ تحریک کنند. ابعادشان می‌تواند [حس] سرپناه^۱ [فضای] امن را فراهم کند و طراحی آنها می‌تواند زاینده‌ی احساسات مختلف شگفت‌زدگی، خوشحالی یا خوشبختی باشد. ابداع^۲ یک حامل^۳ فضایی به‌طور همزمان، ابداع راهی برای دمیدن روح و جان در آن فضا است. همچنین طراحی فضا می‌تواند با توجه به اجزای^۴ فرهنگی ایدئولوژی، مشخصه‌ی بستر، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی یا تعیین استفاده توصیف شود که زندگی بشری را تعریف می‌کنند. این اجزاء همواره تغییر می‌کنند و بر فضاهای ساخته شده تأثیر می‌گذارند. در طراحی فضایی، باید الزامات و مفاهیم در جهت استفاده‌ی یک فرد یا یک گروه، در طول یک هزاره یا حتی تنها برای چند ساعت از آن فضا در نظر گرفته شود.

به‌طور کلی طراحی فضا می‌تواند در ارتباط با هر گونه‌ی^۵ فضایی متناسب فعالی تعریف شود اما از آنکه آن فضا اتاق باشد و یا چشم‌انداز. در مرکز همه‌ی گونه‌ها، فضا به عنوان [ماملی] ارتباطی، دریافت حسی و شناختی از میان چیزها، کالبدها یا عناصر موجوده طبیعت فعال، است. در ادامه، ادراک بشری از محیط ساخته شده و طبیعی، شاخصه‌ی پدیده‌ی فضا و ابزار و عناصر دسترسی برای طراحی آن را مورد بحث قرار می‌دهیم.

1- shelter

2- inventing

3- container

4- parameter

5- type